Posrednici umreženih sustava

Prof.dr.sc. Siniša Srbljić

Prof.dr.sc. Dalibor Vrsalović

Dr.sc. Ivan Skuliber

Fakultet elektrotehnike i računarstva Laboratorij za potrošaču prilagođeno računarstvo

1. Predavanje

Uloga posredničkih sustava

Ivan Žužak, dipl.ing.

Fakultet elektrotehnike i računarstva Laboratorij za potrošaču prilagođeno računarstvo

Sadržaj predavanja

- Motivacija i ciljevi predmeta
- Arhitektura umreženih sustava zasnovanih na posredniku
- Uloga i razredba posredničkih sustava
- Primjena i primjeri posredničkih sustava
- Literatura

Budućnost raspodijeljenih sustava

- Sve više različitih uređaja, sustava, usluga, protokola i korisnika
- Sve veći zahtjevi i dinamičnost tržišta
- Brži i ekonomski isplativiji razvoj proizvoda

Omogućiti jednostavnu izgradnju sustava

- Iskoristiti već razvijene programske komponente
- Ostvariti standardne funkcionalnosti i svojstava sustava
- Jednostavne metodologije izgradnje i korištenja

Omogućiti jednostavno povezivanje različitih sustava

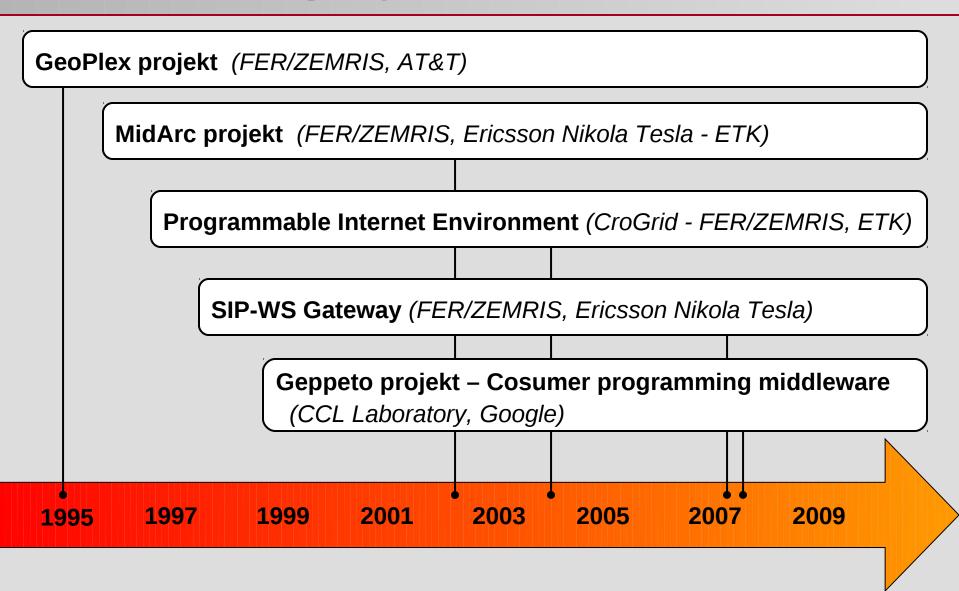
- Razvoj sustava povezivanjem postojećih sustava u heterogenim okolinama
- Korištenje sustava primjenom različitih pristupnih protokola

 Posrednik, posrednički sustav, programski posrednički sloj, međuoprema (engl. middleware)

- Potpora oblikovanju i izvođenju raspodijeljenih sustava
  - Povezivanje i suradnja sustava i usluga
  - Transparentan pristup raspodijeljenim procesima i sredstvima

- Prikazati osnovne značajke posredničkih sustava
- Dati praktične savjete i informacije o suvremenom istraživanju i postojećim arhitekturama
- Dati širok pregled problema u oblikovanju i primjeni posredničkih sustava
- Raspraviti prednosti i nedostatke pojedinih metodologija oblikovanja
- Prenijeti iskustvo rada na brojnim istraživačkim projektima, te suradnji s industrijom

Istraživački projekti

Istraživački projekti

GeoPlex projekt

- 1995. godina
- Prof.dr.sc. Siniša Srbljić, Dr.sc.Andro Milanović (FER/ZEMRIS), tvrtka AT&T
- Posrednički sustav primjenske razine
- Radni okvir za sigurno korištenje IP usluga na Internetu i privatnim intranet mrežama
- Istraživanja "Cloud computing" platforme

Istraživački projekti

Geppeto projekt

- 2007. godina
- Laboratorij za potrošaču prilagođeno računarstvo, FER, Google Inc.
- Programiranje prilagođeno potrošaču
- Posrednički sustav za izvođenje potrošačkih programa
- www.geppeto.fer.hr
- www.ccl.fer.hr

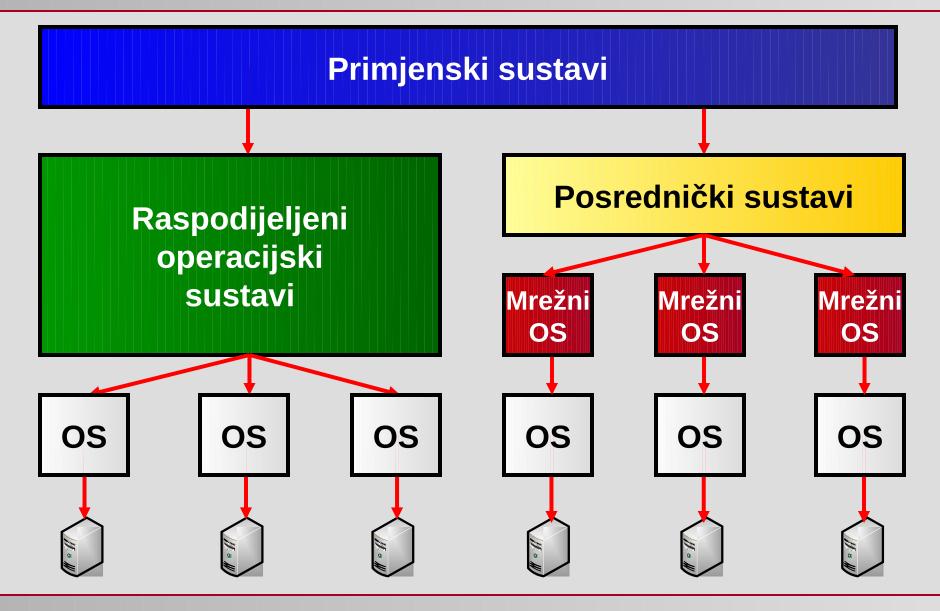

Nowadays, someone's middleware lies above

and others' lie below;

one industry's middleware is someone else's underware

and someone else's outerware

Razvoj raspodijeljenih sustava bez posrednika – višestruki razvoj sličnih funkcionalnosti

Praćenje korištenja

Upravljanje sustavom

Integracija protokola

Imenik usluga

Imenik korisnika

Integracija protokola

Imenik usluga

Imenik korisnika

Usluga autentikacije

Tajnost podataka

Praćenje korištenja

Upravljanje sustavom

Integracija protokola

Imenik usluga

Imenik korisnika

Usluga autentikacije

Tajnost podataka

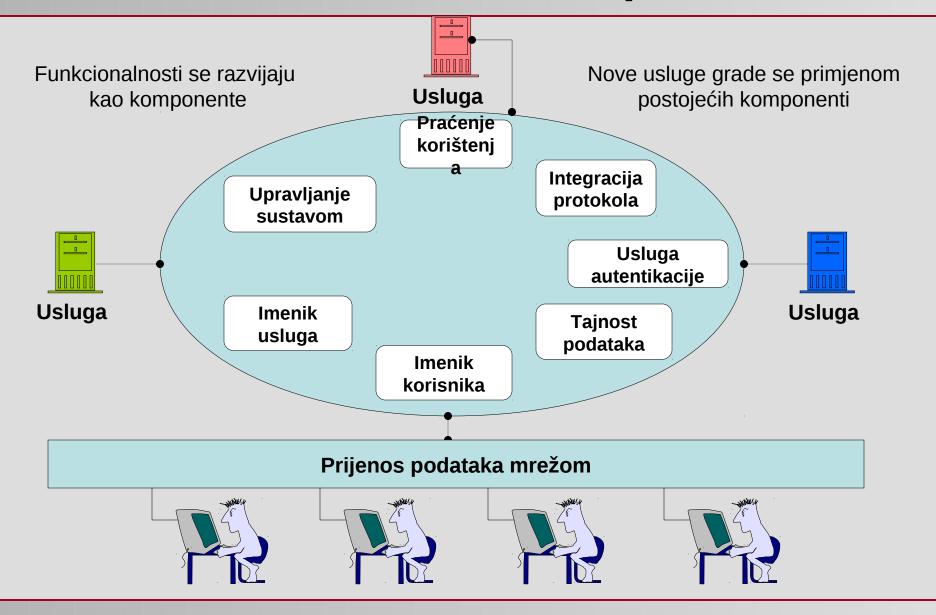
Prijenos podataka mrežom

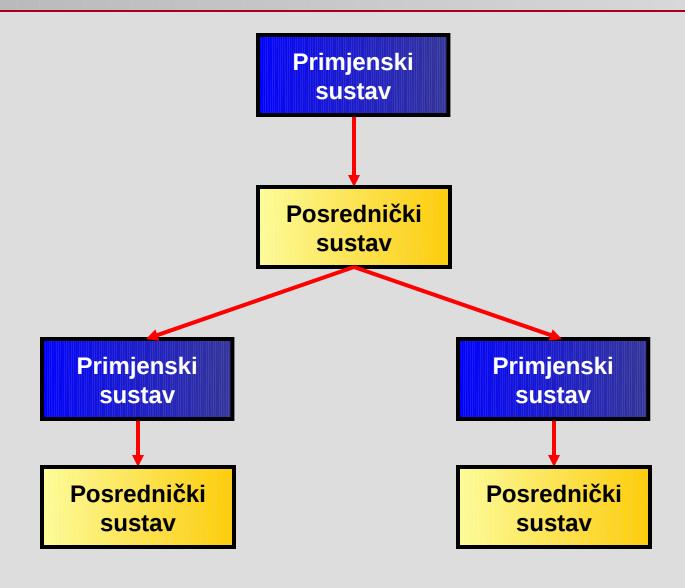

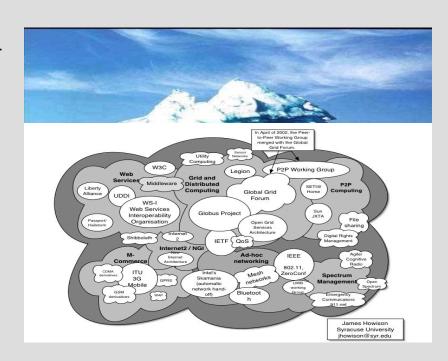

- Smanjena složenost oblikovanja raspodijeljenih sustava pomoću usluga mrežnog sloja
  - Nalaze se između sloja mrežnog operacijskog sustava i sloja primjenskih sustava
  - Omogućuju korisnicima i primjenskim sustavima pristup zajedničkim mrežnim uslugama

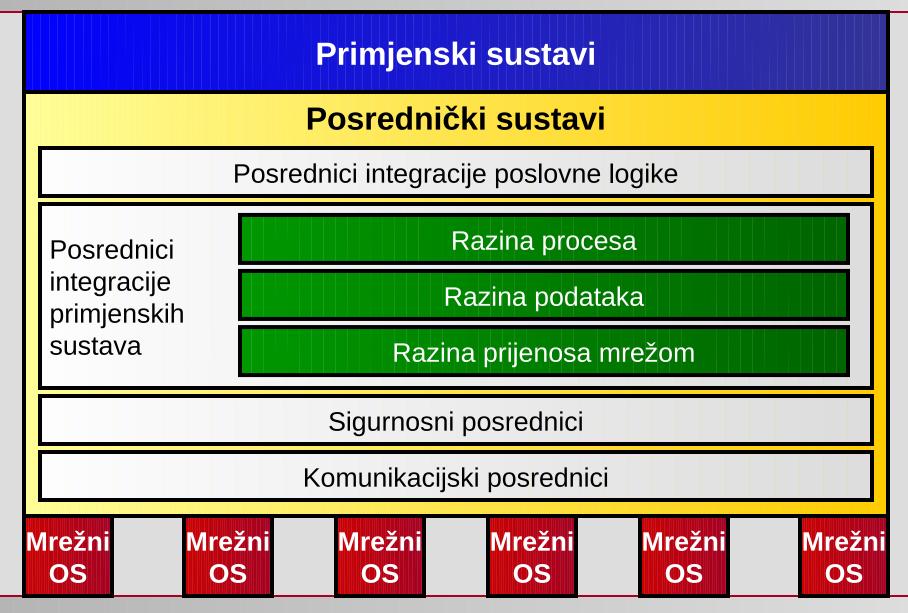

- Prikrivanje heterogenosti računalnih okolina
  - Povezivanje primjenskih sustava koji se izvode u heterogenim okolinama
  - Homogena i transparentna okolina
  - Pristup raznolikim uslugama putem standardnih sučelja
  - Međudjelovanje usluga različitih protokola i sučelja

- Upravljanje uslugama raspodijeljenih primjenskih sustava
  - Registar usluga, nadzor pristupa uslugama te koordiniranje izvođenja usluga, dodavanje novih usluga, izmjene usluga, siguran pristup uslugama
  - Otkrivanje, odabir, korištenje, kvaliteta usluge, upravljanje složenim uslugama

- Transparentan pristup sredstvima i procesima raspodijeljene okoline
  - Otkrivanje, adresiranje, autorizacija, korištenje i praćenje rada sredstava
  - Raspoređivanje sredstava za paralelno izvođenje
  - Mehanizmi ostvarivanja razmjernog rasta sustava
  - Pristup uvišestručenim skupovima podataka
  - Transparentan pristup heterogenim izvorima podataka

Komunikacijski posrednici

- Protokoli i arhitekture koje omogućuju komunikaciju između procesa različitih računala
- Zasnovani na objektno-orijentiranoj paradigmi
  - CORBA, JAVA RMI, DCOM
- Zasnovani na paradigmi zasnovanoj na uslugama
  - Enterprise Service Bus ESB, Java Business Integration JBI

Sigurnosni posrednici

 Osnovne funkcionalnosti za ostvarenje usluga autentikacije, nadzora pristupa, tajnosti podataka, personalizacije, nadgledanja korištenja, neporecivosti, te kriptiranja

Posrednici integracije primjenskih sustava

- Razina prijenosa mrežom
  - Infrastruktura za transparentno korištenje komunikacijskih protokola
  - Usmjeravanje i pouzdan prijenos podataka putem sinkronih i asinkronih mehanizama
- Razina podataka
  - Povezivanje sustava prilagodbom zapisa zajedničkih podataka
  - Kodiranje podataka, formati i ontologije, meta-podaci za sigurnost i kodiranje
- Razina procesa
  - Koordinacija transakcija između sustava
  - Orkestracija procesa na osnovu pravila primjenske razine
  - Upravljanje pogreškama primjenske razina

Posrednici integracije poslovne logike

- Pruža usluge upravljanja složenom poslovnom logikom
- Omogućuje izgradnju novih procesa primjenom postojećih elemenata poslovne logike
- Omogućuje izgradnju novih procesa postupkom definiranja zahtjeva
- Enterprise Application Integration (EAI), Enterprise
   Service Bus (ESB), Java Business Integration (JBI)

Primjena posredničkih sustava

- Posrednički sustavi u grozdovima i spletovima računala
- Posrednici zgodom oblikovanih i pokretnih mreža
- Posrednici mreža osjetila
- Transakcijski posrednici
- Posrednici mreža ravnopravnih sudionika

Primjeri posredničkih sustava

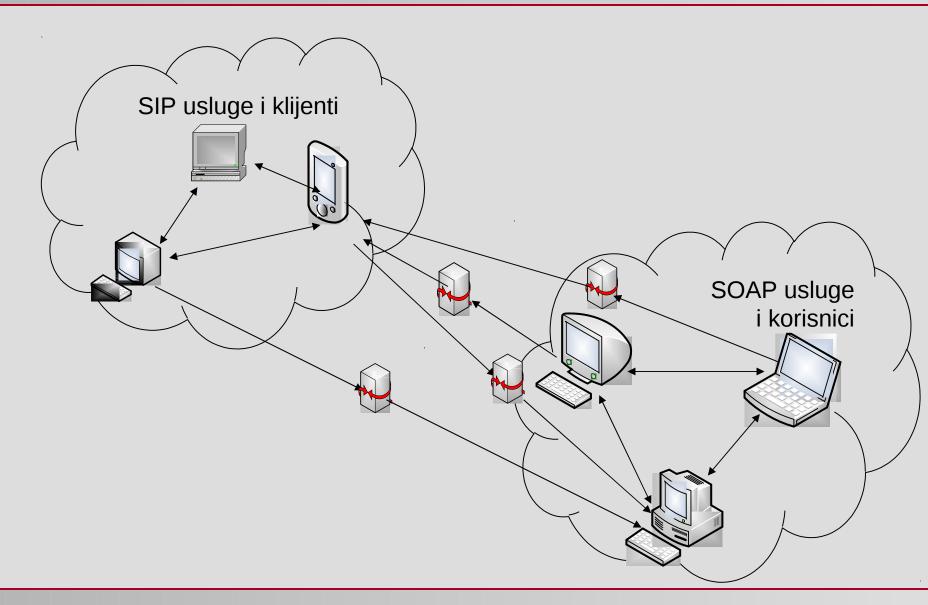
- Zavod za elektroniku, mikroelektroniku, računalne i inteligentne sustave
  - SIP-WS gateway
  - Middleware Architecture (MidArc)
  - Programmable Internet Environment (PIE)

SIP-WS gateway

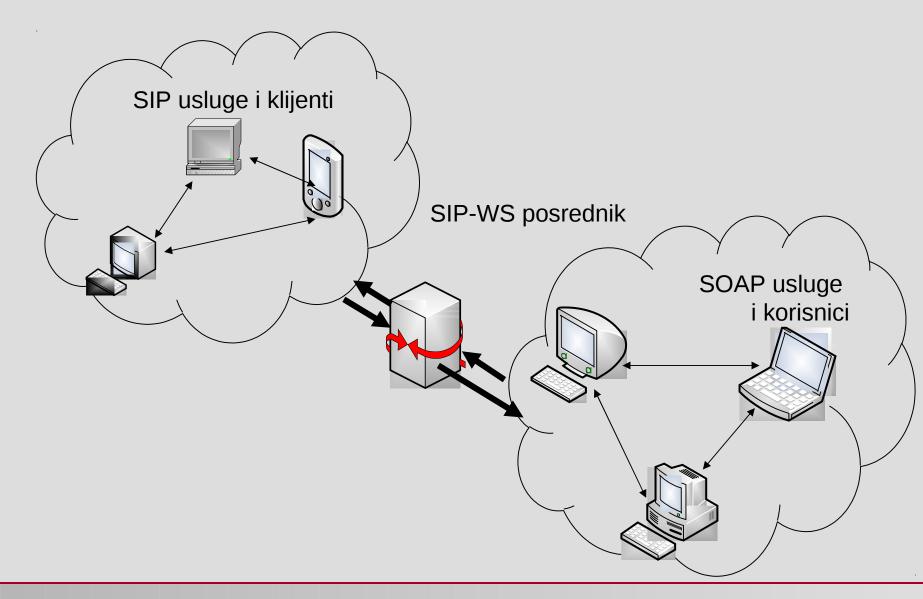
- Suradnja FER/ZEMRIS i tvrtke Ericsson Nikola Tesla
  - Ericsson SummerCamp

- Posrednik objedinjavanja protokola
  - Protokol uspostave sjednice SIP
  - Protokol poziva mrežnih usluga SOAP
  - Pristup SOAP uslugama putem SIP klijenata
  - Pristup SIP uslugama putem SOAP klijenata

SIP-WS gateway

SIP-WS gateway

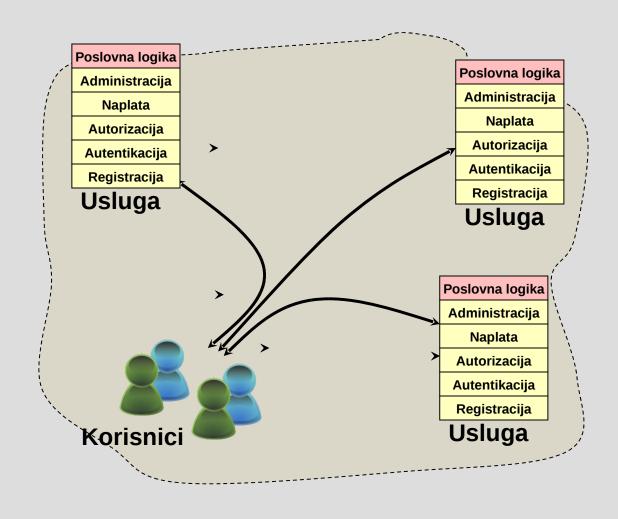
Suradnja FER/ZEMRIS i tvrtke Ericsson Nikola Tesla

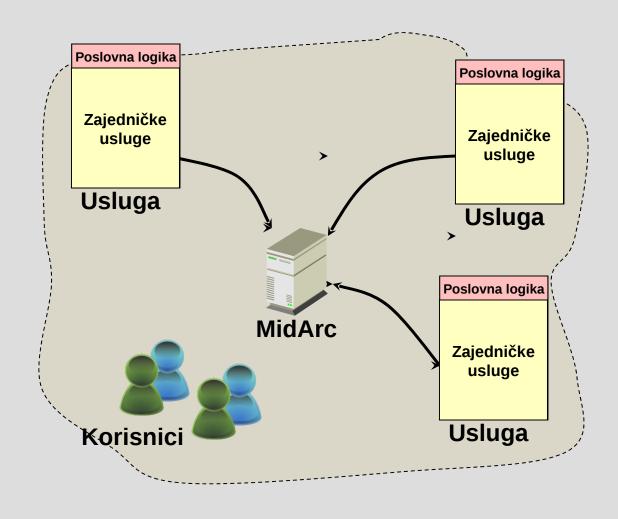
Prividne organizacije

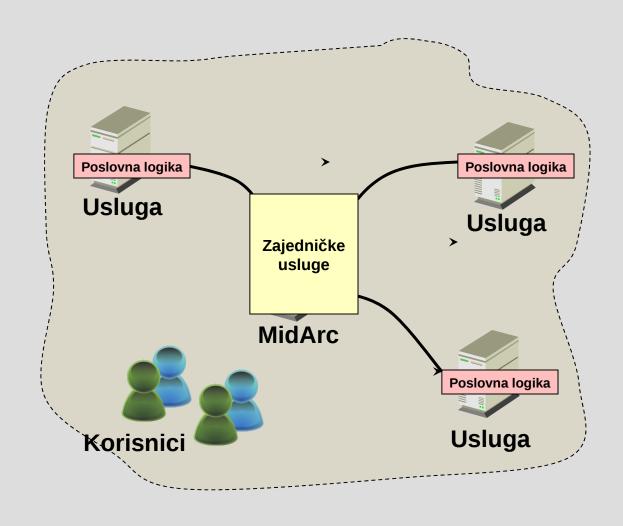
- Zajednica korisnika i usluga
- Sigurno, pouzdano i naplativo korištenje usluga

Ciljevi MidArc posrednika

- Sustav za potporu rada prividnih organizacija
- Posrednički sustav zajedničkih funkcionalnosti korištenja usluga

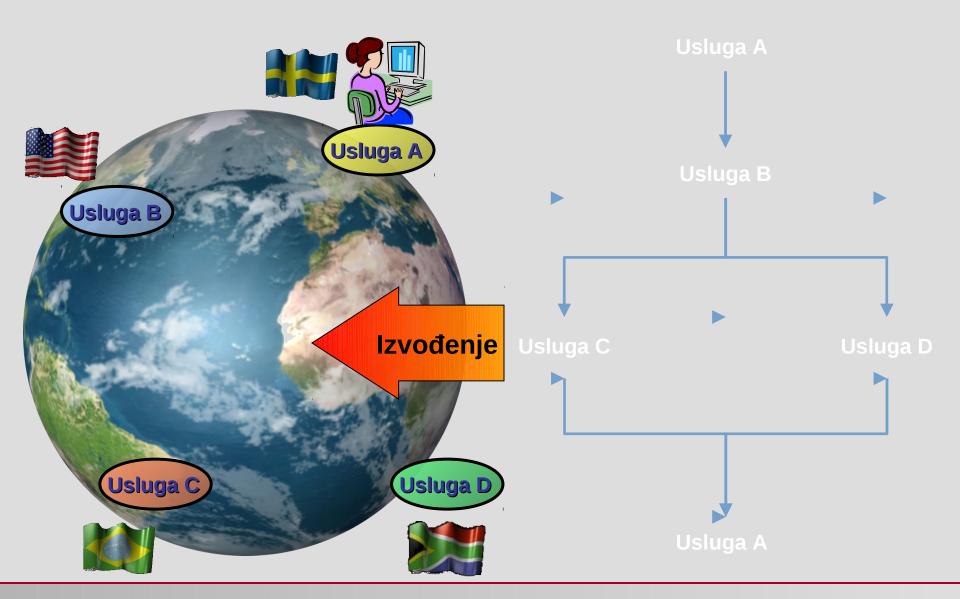

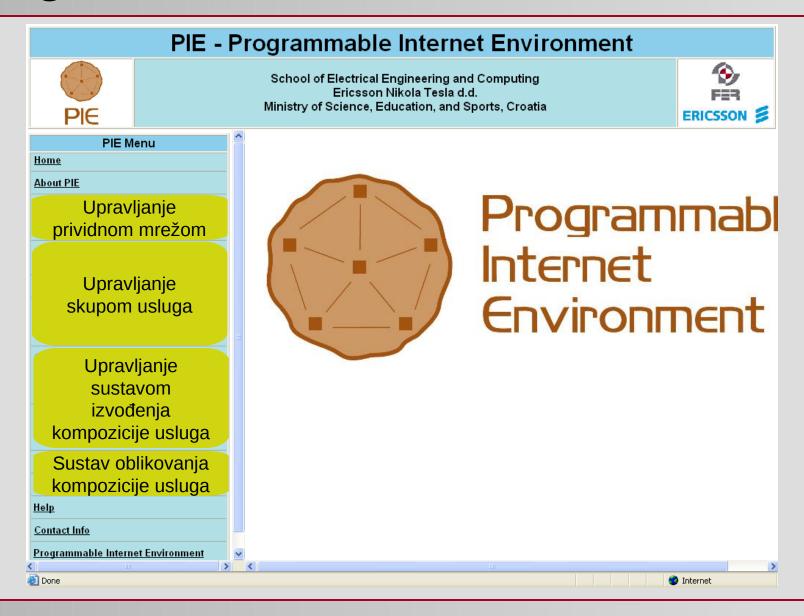

- Fakultet elektrotehnike i računarstva, ZEMRIS
  - CROGrid poli-projekt

- Ostvarenje programskog modela zasnovanog na uslugama
  - Okolina za oblikovanje kompozicije usluga
  - Okolina za izvođenje kompozicije usluga
  - Okolina za prevođenje opisa kompozicije usluga u oblik pogodan za izvođenje

Studentski projekti

Literatura (1)

- A.S. Tanenbaum and M.V. Steen: "Distributed Systems: Principles and Paradigms", Prentice Hall, 2002, pp. 36-42
- M. Lerner, G. Vanecek, N. Vidovic, and D. Vrsalovic: "Middleware Networks: Concept, Design and Deployment of Internet Infrastructure", Kluwer Academic Publishers, 2000
- IEEE Network, Vol. 18, No. 1, January/February 2004, Special issue on Middleware Technologies for Future Communication Networks
- IEEE Computer, Vol. 36, No. 10, October 2003, Special issues on Services
- IEEE Computer, Vol. 37, No. 5, May 2004, Special issues on Computers and the Aging

Literatura (2)

- IEEE Internet Computing, Vol. 5, No. 3, May/June 2001, Special issues on Medicine on the Net
- IEEE Internet Computing, Vol. 5, No. 6, November/December 2001, Special issue on Personalization and Privacy
- IEEE Wireless Communication, Vol. 10, No. 4, August 2003
- Communication of the ACM, Vol. 47, No. 8, August 2004
- Communication of the ACM, Vol. 47, No. 7, June 2004, Special issue on Has the Internet Become Indispensable
- ACM Queue, Vol. 2, No. 6, September 2004
- IEEE Internet Computing, Vol. 8, No. 2, March/April 2004, Special issue on Seeds of Internet Growth

Hvala na pažnji!

Pitanja?

Upravljanje sredstvima

Programska sredstva:

pristup bazama podataka, transakcije,

. . .

Sklopovska sredstva:

procesor, radna memorija, ... Upravljanje primjenskim sustavima

Razvoj sustava:

zajedničke funkcionalnosti, usluge, ...

Povezivanje sustava:

poziv udaljenih procedura, mehanizmi sinkronizacije i komunikacije, ...

Upravljanje sredstvima

Posrednici baza podataka

ODBC, JDBC

Microsoft Transaction Server, Enterprise JavaBeans, ...

Infrastrukturni posrednici

GLOBUS, GRID projekti, posrednici mreža osjetila Upravljanje primjenskim sustavima

Posrednici primjenske razine

Microsoft
.NET My Services,
Vitria Businessware

Komunikacijski posrednici

RPC, DCOM, CORBA, JINI, Web services

Microsoft Message Queue Server, Websphere MQ, ...

